

BIBLIOGRAFIE UZUALĂ DIDACTICĂ-ȘTIINȚIFICĂ**(publicații din 1967)**

CONSTANTIN ȘERBAN și VICTORIA ȘERBAN

Permanentă și cât mai largă informare a cadrelor didactice care predau la catedră istoria sau care, dovedind un deosebit interes pentru problemele cercetării istorice, fac investigații în acest sens a impus ca necesară continuarea rubricii de față a culegerii noastre.

Prezenta bibliografie — selectivă — cuprinde rezultatele cele mai semnificative ale cercetărilor întreprinse de istoricii din țara noastră și de peste hotare și publicate în cadrul unor lucrări independente (sinteze, monografii, culegeri de izvoare, studii, articole, note etc.) sau în culegeri și în periodice de specialitate, în 1967. Pentru întocmirea ei au fost parcurse următoarele periodice și culegeri:

I. PERIODICE

A.I.I.A. = Anuarul Institutul de istorie și arheologie (Iași).

A.I.I.C. = Anuarul Institutului de istorie din Cluj.

A.I.I.P. = Analele Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R.

A.S.U.I. = Analele științifice ale Universității „Al. Ioan Cuza” din Iași (seria nouă), Secția III — Istorie.

A.U.B.I. = Analele Universității București, Seria Științe Sociale. Istorie.

Dc = Dacia, Revue d'archéologie et d'histoire ancienne, XI, 1967.

F.V.L. = Forschungen zur Volks- und Landeskunde (Sibiu).

L.C. = Lupta de clasă.

P.E. = Probleme economice.

A.S.U.J. = Analele științifice ale Universității „Al. I. Cuza” din Iași — Științe filozofice, economice și juridice, 1967.

R.A. = Revista arhivelor.

R.E.S.E.E. = Revue des études sud-est européennes.

R.M. = Revista muzeelor.

R.P. = Revista pedagogică.

R.R.H. = Revue Roumaine d'Histoire.

R.R.S.E. = Revue Roumaine des Sciences Sociales, Série des sciences économiques.

R.R.S.I. = Revista română de studii internaționale 1–2/1967.

R.R.S.J. = Revue Roumaine des Sciences Sociales, Série des sciences juridiques.

S = Studii. Revistă de istorie.

S.C.I.A. = Studii și cercetări de istoria artei.

S.C.I.V. = Studii și cercetări de istorie veche.

S.U.B.B.H. = Studia Universitatis Babeș-Bolyai — Historica, Cluj.

II. CULEGERI

A. = Apulum VI, Buc., 1967, 722 p.

A.M. = Arheologia Moldovei, V, Buc., 1967.

A.M.N. = Acta Musei Napocensis, IV, Cluj, 1967, 595 p.

B.M.I.M. = București, Materiale de istorie și muzeografie, V, Buc., 1967, 374 p.

Dn = Danubius, Galați, 1967, 285 p.

S.A.I. = Studii și articole de istorie, Buc., 1967; IX, 368 p.; X, 290 p.

Materialul bibliografic a fost împărțit în următoarele mari capitole: I. Documente de partid și de stat; II. Istoriografie; III. Istoria României; IV. Istoria universală; V. Metodică. Acolo unde a fost necesar, unele din aceste capitole au fost subîmpărțite fie în: izvoare, lucrări generale, lucrări speciale, fie în epoci și perioade potrivit actualei periodizării. Pentru unele din lucrările cuprinse în această bibliografie s-au dat indicații cu privire la importanța lor și la problemele pe care le abordează și asupra cărora considerăm că este necesar să atragem atenția. Multe din aceste lucrări pot fi recomandate și unor elevi de la școlile generale și din licee care dovedesc o deosebită atracție pentru obiectul istoriei, ca lectură suplimentară facultativă.

I. DOCUMENTE DE PARTID ȘI DE STAT

N. Ceaușescu — *Expunere cu privire la politica externă a partidului și guvernului, prezentată la sesiunea Marii Adunări Naționale din 24–26 iulie 1967*, Buc., Ed. politică, 1967, 63 p.

Idem — *O jumătate de secol de la marea epopee națională a Mărdăștilor. Cuvîntare la adunarea populară consacrată aniversării bătăliilor de la Mărdăști, Mărdășești și Oituz, 12 august 1967*, Buc., Ed. politică, 1967, 16 p.

Idem — *Rolul conducător al partidului în etapa desăvîrșirii construcției socialismului*, Buc., Ed. politică, 1967, 64 p.

Idem — *Victoriile hotărîtoare ale socialismului — triumf al marxism-leninismului*, Buc., Ed. politică, 1967, 23 p.

Ion Gheorghe Maurer — *90 de ani de la cucerirea independenței de stat a României. Cuvîntare rostită la Adunarea solemnă din 8 mai 1967*, Buc., Ed. politică, 1967, 23 p.

II. ISTORIOGRAFIE

- V. Brătulescu — *Aminiri despre Nicolae Iorga*, în A.VI, p. 699—710.
- Gh. Buzatu — *Nicolae Iorga — apărător al drepturilor și intereselor popoarelor amenințate de cotoșirea hitleristă*, în S.A.I. X, p. 183—194.
- N. Constantinescu — *Satul medieval dispărut și cercetarea europeană actuală*, în S.C.I.V., 2/1967, p. 361—373.
- P. Constantinescu-Iași — *Războiul de independență în istoriografia românească*, în A.I.I.P., 2/1967, p. 12—24.
- V. Cristian — *Critica monarhiei absolute în opera istoricilor romantici francezi din perioada Restaurației (1815—1830)*, în A.S.U.I., 1967, p. 103—118.
- V. Georgescu — *Probleme ale gândirii social-politice în epoca luminilor în discuția istoriografiei contemporane*, în S., 5/1967, p. 989—995.
- V. Maciu — *Compromisul Austro-Ungariei din 1867 în discuția Congresului internațional de la Bratislava (28 aug.—1 sept. 1967)*, în S., 6/1967, p. 1199—1208.
- C. Nicolescu — *Alexandru Odobescu — cel dintâi istoric al artei românești*, în R.M., 2/1967, p. 137—140.
- Z. Ornea, N. Gogonea ță — *Contribuții la cunoașterea și caracterizarea operei istoriografice a lui A.D. Xenopol*, în A.I.I.P., 2/1967, p. 85—97.
- A. Oțetea — *Răscoala din 1907 în istoriografia românească*, în A.I.I.P., 1/1967, p. 3—18.
- D. Simonescu — *La publication des sources historiques nationales dans les préoccupations de l'Académie Roumaine*, în R.R.H., 1/1967, p. 3—14.
- Șt. Ștefănescu — *Istorie și demografie*, în S., 5/1967, p. 933—946.
- A.I. Tănase — *Cultură și civilizație*, în L. C., 12/1967, p. 100—108.
- Autorul prezintă controversele seculare în problema raportului cultură-civilizație, arată conținutul specific al civilizației în raport cu societatea și cultura și definește civilizația drept o unitate între societate și cultură.

III. ISTORIA ROMÂNIEI

IZVOARE

Istorie medie

- * * * — *Antologia gândirii românești — sec. XV—XIX*, partea I—II, Buc., 1967, 467 p; p. 468—868.
- N. Camariano — *O prețioasă proclamație a eteriștilor adresată popoarelor balcanice*, în R.A., 1/1967, p. 97—102.
- D. Cantemir — *Descrierea Moldovei*, Ed. tineretului, 1967, 328 p.
- * * * — *Catalogul documentelor referitoare la viața economică a țărilor române în sec. XVII—XIX. Documente din Arhivele statului Sibiu*, vol. II, Buc., 1967, 523 p. În volum sînt cuprinse 2 334 de documente provenite din arhivele negustorilor Companiei grecești din Sibiu.
- * * * — *Cronicile medievale ale României. VI. Cronici și povestiri românești versificate (sec. XVII—XVIII)*, Ed. Academiei, Buc., 1967, 349 p.

Lucrarea cuprinde o introducere și un număr de 22 de cronici și povestiri românești versificate, începînd cu versurile lui Miron Costin despre originea latină a românilor și încheind cu mazilirea lui Alexandru Moruzi din domnia Moldovei (august 1806).

A. I. Culcea — *Mărturii inedite despre răscoala lui Horea*, în A. VI, p. 651—656.

Se publică o ordonanță de urmărire și prindere a conducătorilor răscoalei, în care se dau semnalmentele acestora.

A. Decei — *Memoriul (Supplex libellus) lui I. Inochentie Micu-Klein către regina Maria Tereza din anul 1744*, în A.I.I.C., 1967, p. 7—42.

Idem — *Documente din Arhivele Vaticanului privind anul 1595*, în R. A., 1/1967, p. 199—238. Autorul publică 88 de documente în limba italiană privind cele trei țări românești: Transilvania, Țara Românească și Moldova în timpul luptelor duse de Mihai Viteazul împotriva turcilor.

* * * — *Documente privind istoria României. Colecția Eudoxiu de Hurmuzachi* (serie nouă), vol. III. *Solidaritatea românilor din Transilvania cu mișcarea lui Tudor Vladimirescu, Documente culese și publicate de acad. A. Oțetea*, Ed. Academiei, 1967, 664 p.

Volumul cuprinde 525 de documente în limbile latină, germană, franceză, română, maghiară, care arată puternicul sentiment de solidaritate al țărănimii din Transilvania cu mișcarea lui Tudor Vladimirescu; se referă în același timp și la caracterul, organizarea, desfășurarea și sfîrșitul mișcării eteriste în Țara Românească și Moldova. Documentele provin din Arhivele de stat din Budapesta.

Corneliu Dima Drăgan — *Biblioteca unui umanist român: Constantin Cantacuzino Stolnicul*, Buc., 1967, XV+406 p.

Lucrarea, publicată sub auspiciile Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Comisia Așezămintelor culturale cuprinde o listă a tuturor cărților care au aparținut Cantacuzinilor din Țara Românească în sec. XVII—XIX pe baza catalogului bibliotecii de la Mărgineni alcătuit în 1839.

V. Pop — *Un document despre regimentele românești de graniță*, în A., VI, p. 419—424.

Autorul se ocupă de o ordonanță din 1763, publicată la Orăștie de autoritățile austriece, referitoare la statutul de organizare al celor două regimente grănicerești din Transilvania.

F. Sontag — *Informații despre ecoul în Transilvania a mișcării revoluționare conduse de Tudor Vladimirescu*, în R.A., 2/1967, p. 324—332.

Cele 5 documente în limba germană de la Arhivele statului Sibiu se referă la caracterul, la desfășurarea răscoalei și la măsurile luate la granița de autorități austriece.

Gh. Șincăi — *Opere, I. Hronica românilor*, tom. I, Ed. pentru literatură, 1967, CCXXIX+604 p. +42 pl.

Volumul cuprinde evenimentele istorice pînă la 1439 inclusiv.

D. Todericiu — *The Sibiu manuscript*, în R.R.H., 3/1967 p. 333—356.

Autorul de referă la un manuscris german aflat la Arhivele statului din Sibiu din prima jumătate a sec. XVI, care cuprinde date tehnice relativ la construirea de rachete în Transilvania.

Istorie modernă

Alex. Bălintescu — *Problema țărănească în Oltenia în sec. al XIX-lea. Documente*, Buc., 1967, 600 p.

Autorul publică 394 de documente integral și 406 în rezumat, provenite din fondurile arhivistice de stat din Craiova, Caracal, R.-Vilcea, Tg.-Jiu, Tr.-Severin, pentru perioada cuprinsă între 1803 și 1900.

I. Burlacu — *File din istoria glorioasă a campaniei armatei române din anul 1917*, în R.A., 1/1967, p. 275—282.

Se publică un raport relativ la acțiunile Regimentului 2 vânători din vara anului 1917 pe frontul de la Mărășești.

Șt. S. Gorovei — *Scrisori din timpul războiului pentru independență*, în R.A., 1/1967, p. 283—300.

Autorul publică 25 de scrisori provenind din arhiva lui Arthur Gorovei din vremea războiului pentru independență (6 nov. 1876—17 martie 1877).

Mihail Kogălniceanu — *Texte social-politice alese*, Buc., Ed. politică, 1967, 423 p.

Lucrarea, alcătuită de un colectiv de autori, cuprinde o antologie din studiile, discursurile și corespondența marelui om politic și istoric din anii 1834—iunie 1891, precum și o cronologie a vieții și activității acestuia.

* * * — *Noi documente privind răscoala țăranilor din anul 1907*, în R.A., 1/1967, p. 239—262.

Sint publicate 20 de documente provenind din diferite fonduri și colecții arhivistice din Huși, R.-Sărat, Tr.-Măgurele, Giurgiu, R.-Vilcea, Craiova, Iași, care se referă la cauzele răscoalei.

* * * — *Pagini din lupta poporului român pentru independența națională (documente și texte politice), 1877—1878*, Buc., Ed., politică, 1967, 421 p.

Lucrarea cuprinde 323 de materiale selecționate: cuvântări, scrisori, note diplomatice, rapoarte, extrase din presă și cărți, memorii etc. din anii 1821—1902, care oglindesc în trei etape: ideea de autonomie și independență (1821—1876); lupta cu arma în mână a poporului român pentru independență (1877—1878) și consolidarea poziției internaționale a României după cucerirea independenței naționale (1879—1902).

H. Slivăț, M. Tudorică — *Tratatul româno-austro-ungar din anul 1883*, în R.A., 2/1967, p. 337—342.

Autorii publică textul original al acestui tratat aflat în fondul Casa regală de la Arhivele statului București.

Gh. Ungureanu — — *Documente inedite privitoare la răscoalele țărănești din 1907 aflate în arhivele de la Paris și Bruxelles*, în R. A., 1/1967, p. 263—274.

Cele trei documente publicate în anexă provin din arhivele consulare ale Franței și Belgiei din Iași și București și descriu amănunțit răscoalele țărănești din acea vreme.

I d e m — *Documente inedite privitoare la războiul pentru independența României aflate în arhivele din Bruxelles și Paris*, în A.I.I.P., 2/1967, p. 62—68.

Istoria contemporană

- G. Irimescu, Fl. Popovici — *Documente privind acțiuni greviste ale muncitorilor forestieri din Bucovina în anii 1929—1933*, în R.A., 2/1967, p. 317—324.
 Cele 11 documente provin din arhivele din Cîmpulung și Rădăuți.
- N. Titulescu — *Discursuri*, Buc., Ed. științifică, 1967, 622 p.
 Lucrarea cuprinde 76 de discursuri din anii 1904—1939, privind probleme politice, administrative și culturale ale României.
- Idem — *Documente diplomatice*, Buc., Ed. politică, 1967, 894 p.

LUCRĂRI GENERALE

- C. C. Giurescu — *Istoria Bucureștilor. Din cele mai vechi timpuri pînă în zilele noastre*, Buc., Ed. pentru literatură, 1967, 468 p.
- Idem — *Transilvania în istoria poporului român*, Buc., Ed. științifică, 1967, 163 p.
- Idem — *Lupta poporului român pentru independență politică înainte de 1877*, în A.U.B.I., 1967, p. 55—63.
- D. M. Pippidi — *Contribuții la istoria veche a României*, ed. II, Buc., Ed. științifică, 1967, 507 p.
 Lucrarea este o culegere de studii, articole și note; din cele 23 de studii, 12 sînt inedite.

LUCRĂRI SPECIALE

Epoca străveche și veche

Orînduirea comunei primitive

- D. Berciu — *La izvoarele istoriei. O introducere în arheologia preistorică*, Buc., Ed. științifică, 1967, 301 p.
 Lucrarea cuprinde următoarele părți: I. Arheologia — știință istorică (Arheologia — știință a trecutului străvechi și vechi al omenirii; — Izvoarele și metodele arheologiei); II. Arheologia preistorică. (Paleoliticul sau epoca veche a pietrei; Mezoliticul sau epoca de mijloc a pietrei, (10 000—5 000 î. e.n.); — Arheologia epocii neolitice; — Arheologia epocii bronzului; — Arheologia epocii fierului; — Perspective ale perioadei post-Latène) precum și o bibliografie.
- Expectatus Bujor — *Așezarea de la Celei din perioada de tranziție spre epoca bronzului*, în R. M., 3/1967, p. 211—216.
- Gh. Cantacuzino — *Necropola preistorică de la Cernica și locul ei în neoliticul românesc și european (în lumina ultimelor descoperiri arheologice)*, în S.C.I.V., 3/1967, p. 379—400.
- M. Petrescu-Dîmbovița — *Considérations sur le problème des périodes de la culture matérielle en Moldavie du VI au X-e siècles*, în R.R.H., 2/1967, p. 181—200.

*Orînduirea sclavagistă**Statul dac de la Burebista la Decebal*

- D. Berciu — *Sur l'art thraco-gète*, în Dc., XI, 1967, p. 331—338.
- C. Daicoviciu — *Politica „externă” a regilor daci*, în R.R.S.I., 1—2/1967, p. 139—154.
- Vasile Pârvan — *Dacia, Civilizațiile antice din țările carpato-danubiene*, trad., Buc., Ed. științifică, 1967, 272 p.
- I. I. Russu — *Limba traco-dacilor*, ed. a II-a, Buc., Ed. științifică, 1967, 255 p.
- Idem — *Zoltes și Rhemaxos*, în A. VI., p. 123—144.

Autorul susține că Rhemaxos era de origine scitică, și nu traco-getică, cum s-a afirmat pînă acum.

Dacia în timpul stăpînirii romane

- M. Macrea — *L'organisation de la province de Dacia*, în Dc., XI, 1967, p. 121—142.
- I. I. Russu — *Tracii în Dacia romană*, în A. M.N., IV, p. 85—106.

Epoca de trecere la feudalism

- Maria Comșa — *Cu privire la caracterul organizării social-economice și politice de pe teritoriul țării noastre în epoca migrațiilor*, în S.C.I.V., 3/1967, p. 431—442.
- Autoarea arată că la sfîrșitul sec. III se generalizase obștea sătească; în sec. VI—VII începe perioada de trecere la feudalism, iar în sec. VIII—IX se poate vorbi de un feudalism incipient. De asemenea consideră că în sec. IX feudalismul timpuriu se generalizase în Transilvania, cuprinzînd în sec. X întregul teritoriu al țării.
- C. Daicoviciu — *Der Ursprung des rumänischen Volkes im Lichte der neuesten Forschungen und Ausgrabungen*, în F.V.L., 2/1967, p. 5—20.
- Ecaterina Dunăreanu-Vulpe — *Tezaurul de la Pietroasa*, Buc., Ed. Meridiane, 1967, 53 p.

Epoca medie*Feudalismul timpuriu*

- P. Binder — *Contribuții la studiul dezvoltării feudalismului în Maramureș și în nordul Transilvaniei*, în S.A.I., X, p. 27—62.
- Lucian Chițescu — *Cu privire la localizarea Cetății Crăciuna*, în S.C.I.V., 2/1967, p. 351—360.
- P. Diaconu — *Les petchenèges du Bas Danube au X-e siècle*, Dc., XI, 1967, p. 259—270; vezi și S.C.I.V., 3/1967, p. 463—476.
- Th. Nägler — *Die mittelalterliche Burg Tilișca nach ihren archäologischen Erforschungen*, în F.V.L., 1/1967, p. 77—85.
- Panait I. Panait — *Începuturile orașului București în lumina cercetărilor arheologice*, în B.M.I.M., 5/1967, p. 7—24.

Autorul deplasează începutul orașului în a doua jumătate a sec. XIV, fixînd în sec. XV maturizarea trăsăturilor sale citadiene, după ce aici se stabilește reședința domnească.

Gh. Ștefan, I. Barnea, Maria Comșa, Eugen Comșa — *Dinogetia*, vol. I. *Așezarea feudală timpurie de la Bisericiuța-Garvăn*, Buc., Ed. Academiei. 1967, 411 p.

Feudalismul dezvoltat

- A.I. Andronic, Eugenia Neamțu, M. Dinu — *Săpăturile arheologice de la Curtea domnească din Iași*, în A.M.V., p. 169—286; vezi și R. M., 6/1967, p. 552—554.
- A. Armbruster — *Der Schwarze Tod in Siebenbürgen*, în F.V.L., 2/1967, p. 85—93.
- A. Balotă — „*Radu voivoda*“ dans l'*épique sud-slave*, în R.E.S.E.E., 1—2/1967, p. 207—228.
- Idem — *Vitejii lui Ștefan cel Mare*, în S.A.I., IX, p. 43—64.
- Șt. Birsănescu — *Școala de grămătică din țările române de la finele secolului al XIV-lea și din veacul al XV-lea*, în A.S.U.I., p. 61—66.
- Bernhard Capesius — *Der Hermannstädter Humanist Georg Reicherstorffer*, în F.V.L., 1/1967, p. 35—62.
- P. Cernovodeanu, N. Vătămanu — *Un medic elvețian de la curtea din Alba-Iulia în slujba lui Mihai Viteazul: Ioan Muraltus (1563—1602)*, în S.A.I., IX, p. 65—80.
- H. Chircă — *Die nationale Struktur der Bevölkerung des Hermannstädter Stuhls in den Jahren 1721—1722*, în F.V.L., 2/1967, p. 94—102.
- Utilizând statistici aflate la Arhivele statului din Sibiu, autorul dovedește predominarea populației românești în scaunul Sibiului în epoca cercetată.
- S. Columbeanu, Radu Valentin — *Constantin Brîncoveanu și epoca sa*, Buc., Ed. științifică, 1967, 95 p.
- C. Constantinescu-Mircești, I. Dragomirescu — „*Marginea țării*“. *Aspecte caracteristice în zona hotarului dintre Moldova și Țara Românească*, în S.A.I., IX, p. 81—122.
- Mihail Dan, S. Goldenberg — *Der Warenaustausch zwischen Bistritz und den Moldauer Städten und Marktflecken im 16. Jahrhundert*, în F.V.L., 1/1967, p. 5—34.
- I. Donat — *Le domaine princier rural en Valachie (XIV—XVI-e siècles)*, în R.R.H., 2/1967, p. 201—232.
- A.I. Duțu — *Les lumières en Moldavie et le contexte sud-est européen*, în R.R.H., 2/1967, p. 275—288.
- N. Edroiu, P. Gyulai — *Tricesima la Brașov în a doua jumătate a sec. XVI*, în S.U.B.B.H. 1/1967, p. 7—23.
- A. Eichhorn — *Die Burzenländer Ware*, în F.V.L., 1/1967, p. 66—76.
- V. Georgescu — *La place de la coutume dans le droit des Etats féodaux roumains de Valachie et de Moldavie jusqu'au milieu du XVII siècle*, în R.R.H., 4/1967, p. 553—586.
- Dinu C. Giurescu — *Moldova în relațiile economice europene la începutul sec. XV*, în R.R.S.I., 1—2/1967, p. 171—184.
- S. Goldenberg, S. Belu — *Postăvăritul din Brașov în sec. XVI*, în R.A., 2/1967, p. 165—180.
- N. Grigoraș — *Robia în Moldova (de la întemeierea statului pînă la mijlocul sec. al XVIII-lea)*, I, în A.I.I.A., p. 31—80.
- E. Hulea — *Un capitol din luptele antif feudale ale țărănimii din județul Alba*, în A. VI, p. 425—440.

Autorul se referă la mișcările populare ale iobagilor din vara anului 1784 din comitatul Alba.

- Șt. Imreh, I. Pataki — *Contribuții la studiul agriculturii transilvănene (1570—1610)*, în A.M.N., IV, p. 153—186.
- A. Magyari — *Date privitoare la istoria comerțului cu sare în Transilvania la sfârșitul sec. XVII*, în S.U.B.B.H., 1/1967, p. 27—35.
- I. D. Marin — *Contribuții la cunoașterea curților domnești din Moldova*, în S.A.I., IX, p. 25—42.
- M. D. Matei — *Considerații pe marginea unor aspecte sociale ale istoriei orașelor medievale românești*, în S.C.I.V., 1/1967, p. 47—62.
- Autorul subliniază unele particularități ale dezvoltării vieții urbane în evul mediu în Țara Românească și Moldova.
- M. D. Matei, L. Chițescu — *Nouvelles données du problème de l'apparition des fortifications des villes moldaves au Moyen Âge*, în Dc., XI, 1967, p. 321—330.
- D. Mioc — *Les vignobles au Moyen Âge en Valachie. I. Les formes de la propriété viticole*, în R.R.H., 6/1967, p. 865—880.
- D. Mioc, N. Stoicescu — *Mesures et instruments médiévaux de mesure en Valachie et en Moldavie*, în R.R.H., 3/1967, p. 357—378.
- N. I. Mocioiu — *Brăila la 600 de ani — aspecte din trecutul istoric al orașului*, în R.A., 2/1967, p. 147—164.
- I. P. Munteanu — *Măsuri administrative luate de autoritățile habsburgice din Banat în timpul răscoalei lui Horia, Cloșca și Crișan*, în A.VI., p. 441—450.
- V. Neamțu — *Contribution à l'étude du problème des instruments aratoires utilisés au Moyen Âge en Moldavie*, în R.R.H., 4/1967, p. 533—552.
- Șt. Olteanu — *Probleme ale metalurgiei medievale din țările române în lumina cercetărilor recente*, în R. M., 2/1967, p. 117—125.
- Alex. Pal-Antal — *Scaunul Mureș, istoricul instituțiilor scaunale (sec. XIV—1849)*, în R.A., 2/1967, p. 129—146.
- P. P. Panaitescu — *Contribution à l'histoire de la littérature de chancellerie dans le sud-est de l'Europe*, în R.E.S.E.E., 1—2/1967, p. 21—39.
- I. Pataki — *Atitudinea lui Radu de la Afumați și a lui Ioan Zapolya în ajunul luptei de la Mohacs (1526)*, în S.U.B.B.H., 21/1967, p. 13—28.
- D. Prodan — *Bojaren und „vecini“ des Landes Fogarasch im 16. und 17. Jahrhundert*, Buc., Ed. Academiei, 1967, 179 p.
- Idem — *Iobăgia în Transilvania în secolul al XVI-lea*, vol. I, Buc., Ed. Academiei, 1967, 595 p.
- V. Radu — *Considerații asupra ideilor politice și sociale ale lui D. Cantemir*, în A. VI, p. 379—392.
- A. Răduțiu — *Nona în Transilvania între 1437—1540*, în A.I.I.C., 1967, p. 297—306.
- Autorul arată că nona nu era generalizată în Transilvania, fiind percepută în particular numai în vestul acestei țări.
- A. Sacerdoțeanu — *Sfatul domnesc al Moldovei pînă la Ștefan cel Mare*, în R. A., 2/1967, p. 41—92.

În anexă se dau: lista anuală a sfaturilor (1384—1456); lista dregătorilor pe funcții.

- N. Stoicescu — *Contribution à l'histoire de l'armée roumaine au Moyen Âge (XV-e siècle — première moitié du XVIII-e siècle)*, în R.R.H., 5/1967, p. 731—764.
- Th.N. Trîpcea — *Organizația cnezială în Banat din a doua jumătate a sec. al XVII-lea pînă în prima jumătate a celui de-al XIX-lea*, în S.A.I., IX, p. 235—244.

Destrămarea feudalismului

- Stan Apostol — *Arendășia în Țara Românească în epoca regulamentară (1831—1848). Aspecte social-economice*, în S., 6/1967, p. 1177—1197.
- L. Boicu — *Căile de comunicație terestre în Moldova între 1834—1848 (I)*, în A.I.I.A., p. 81—116.
- L. Botezan, M. Roșca-Rosen — *Contribuții la studiul organizării intravilanilor iobăgești din Transilvania în perioada 1785—1820*, în S.U.B.B.H., 2/1967, p. 45—72.
- N. Camariano — *Planurile revoluționare ale eteriștilor din București și colaborarea cu Tudor Vladimirescu*, în S., 6/1967, p. 1163—1175.
- I. Cojocaru — *Începutul învățămîntului tehnic și profesional în Moldova și Țara Românească*, Buc., Ed. didactică și pedagogică, 1967, 304 p.
- . — *Lucrarea cuprinde materiale pentru perioada 1838—1848.*
- Ilie Corfus — *Dreptul de strămutare al sâtenilor din Țara Românească sub Regulamentul organic pînă la 1848*, în S., 5/1967, p. 971—988.
- Vl. Diculescu, — *Patentarii din Țara Românească (1831—1848), obligații, drepturi, organizare*, în S.U.B.B.H., 2/1967, p. 79—98.
- C. Feneșan, — *Date privind exploatarea aurului în Banat la sfîrșitul sec. XVIII și începutul sec. XIX*, în S.U.B.B.H., 1/1967, p. 55—64.
- V. Georgescu — *Idées sociales et politiques dans la littérature historique des Principautés Roumaines pendant la seconde moitié du XVIII-e siècle*, în R.E.S.E.E., 1—2/1967, p. 167—191.
- I. Ionașcu — *Academia domnească de la Sf. Sava în perioada 1716—1775*, în B.M.I.M., 5, p. 25—37.
- V. Mihordea — *Les agents politiques des princes de Moldavie du XVIII-e siècle: Jean Locman et ses fils*, în R.R.H., 5/1967, p. 765—788.
- P. Păltănea — *Povestirea rimată „Istoria de patima Galașilor” și războiul ruso-turc din 1768—1774*, în Dn. I, p. 213—222.
- D. Prodan — *Gheorghe Șincai*, în R.R.H., 2/1967, p. 165—180.

Epoca modernă

Revoluția din 1848

- Cornelia Bodea — *Lupta românilor pentru unitatea națională. 1834—1849*, Buc., Ed. Academiei, 1967, XVI + 390 p.

Lucrarea cuprinde în prima parte următoarele capitole: I. Mișcarea națională în jurul anilor 1834—1840; II. Țeluri revoluționare comune între 1840 și 1846; III. Bilanțul mișcării naționale în 1848; IV. Societatea studenților români de la Paris. V. Unirea tuturor românilor în programul prerevoluționar din 1848; VI.

Starea revoluționară din țările române în lunile martie—aprilie 1848; VII. Perioada mai—iunie 1848; VIII. Ideea națională și propaganda revoluționară „pentru toate părțile românilor”; IX. După prăbușirea revoluției din Țara Românească și de la Viena. În a doua parte sînt redată integral 89 de documente din anii 1838—1849, provenite din diferite fonduri de arhivă din București și din Viena.

- A. Oțetea — *Nicolae Bălcescu*, Buc., Ed. didactică și pedagogică, 1967, 62 p.
 Gh. Platon — *Situația maselor populare din Moldova în preajma și în timpul anului revoluționar 1848 (II)*, în A.I.U.I., 1967, p. 49—79.
 D. Vitcu — *Mihail Kogălniceanu și evenimentele din martie 1848 de la Iași*, în A.I.I.A., p. 161—170.

Unirea Principatelor

- Dan Berindei — *L'union des Principautés Roumaines*, Buc., Ed. Academiei, 1967, 228 p.
 N. Corivan — *Cîteva pagini cu privire la alegerea lui Alexandru Cuza ca domn al Moldovei*, în A.I.I.A., p. 181—186.
 A. Oțetea — *Un făuritor al României moderne: Mihail Kogălniceanu*, în S., 5/1967, p. 905—914.
 S. Tudor — *Din frământările țărânilor buzoieni în vremea Divanului ad-hoc (1857)*, în S.A.I. X, p. 195—202.

Domnia lui Al. Ioan Cuza

- N. Adăniloiaie, Dan Bêrindeii — *Reforma agrară din 1864*, Buc., Ed. Academiei, 1967, 364 p.
 Radu C. Demetrescu, Aneta Spiridon — *Mihail Kogălniceanu și industria națională*, în P.E., 10/1967, p. 111—118.
 Matei Ionescu — *La fin des corporations et les débuts des chambres de commerce et d'industrie*, în R.R.H., 6/1967, p. 881—906.
 V. Ionescu — *Relațiile agrare din Principatele Române în analiza lui Karl Marx*, în P.E., 7/1967, p. 19—30.
 Marin Mihalache — *Cuza Vodă*, Buc., Ed. tineretului, 1967, 256 p.
 Șt. Pascu — *Mihail Kogălniceanu și problemele epocii sale*, în A.I.I.P., 5/1967, p. 63—77.

România între 1866—1877

- Paraschiva Cîncea — *Opoziția parlamentară față de alegerea lui Carol de Hohenzollern ca domnitor al României*, în S.A.I., X., p. 173—182.
 Gh. Cristea — *Manifestări antidinastice în perioada venirii lui Carol I în România (aprilie-mai 1866)*, în S., 6/1967, p. 1073—1091.
 V. Maciu — *La Roumanie et le pacte dualiste austro-hongrois de 1867*, în R.R.H., 6/1967, p. 907—940.
 Emeric și Sara Mihaly — *Dezvoltarea industriei orașului Galați în perioada 1859—1878* în S.A.I., IX, p. 123—138.

- V. Rusu — *Frământări politice în perioada instaurării regimului burghez-moșieresc (martie—iunie 1866)*, în A.S.U.I., 1967, p. 119—130.
- A. Vasiliu — *Ion Ionescu de la Brad*, Buc., Ed. Agrosilvică, 1967, 239 p.

Războiul de independență din 1877—1878

N. Adăniloaie — *90 de ani de la cucerirea independenței de stat a României*, în L.C. 4/1967, p. 18—32.

N. Adăniloaie, I. Cupșa — *Războiul pentru independența națională a României, 1877—1878*, Buc., Ed. politică, 1967, 109 p.

Lucrarea cuprinde următoarele capitole: Lupta seculară a poporului român pentru independență; Premisele interne imediate ale obținerii independenței naționale; Cadrul extern în care s-a desfășurat lupta poporului român pentru independență; Proclamarea independenței de stat a României — 9 mai 1877; Armata română la începutul războiului; Primele lupte; Luptele de la Plevna; Luptele de la Rahova; Luptele de la Vidin; Independența națională — cauza scumpă a întregului popor român; Pe drumul consolidării neîntrerupte a independenței naționale.

N. Ceacșir — *Aprecieri ale comandamentului militar rus privind armata română în războiul din 1877—1878*, în A.I.I.P., 2/1967, p. 57—61.

Ilie Ceaușescu — *Maiorul Constantin Ene*, Buc., Ed. militară, 1967, 88 p.

M. Fătu — *Importanța cuceririi independenței de stat pentru dezvoltarea economică a României*, în P.E., 4/1967, p. 76—88.

M. Malița — *Independența României și acțiunea pentru desființarea jurisdicției consulare*, în A.I. I.P., 2/1967, p. 25—33.

Idem — *Independența României și exercitarea dreptului de legație*, în A.I.I.P., 5/1967, p. 78—89.

V. Mocanu — *Eroi ai neamului în războiul de independență*, în A.I.I.P., 2/1967, p. 34—45.

Idem — *Căpitanul Grigore Ignat*, Buc., Ed. militară, 1967, 112 p.

Idem — *Maiorul Dimitrie Giurescu*, Buc., Ed. militară, 1967, 88 p.

N. Z. Munteanu — *Mărturii ale unor corespondenți de presă și observatori militari străini despre eroismul armatei române în războiul de independență*, în A.I.I.P., 2/1967, p. 46—56.

V. Netea — *La guerre d'indépendance de 1877 — expression de la solidarité du peuple roumain*, în R.R.H., 4/1967, p. 605—628.

E.I. Popescu — *Mărturii muzeistice din războiul pentru independență*, în R.M., 3/1967, p. 217—221.

I. Șendrulescu — *Atitudinea studenților Universității din București față de războiul de independență din 1877—1878*, în A.U.B.I., 1967, p. 75—83.

D. Sorescu — *Independența națională — năzuință de veacuri a poporului român*, în A.I.I.P., 2/1967, p. 3—11.

C. N. Velichi — *Spicuri din presa străină asupra luptelor de la Rahova și Plevna*, în A.U.B.I., 1967, p. 65—73.

România între 1878 și 1900

- E. Georgescu — *Revendicări general-democratice în programul mișcării socialiste din România, 1880—1914*, în A.I.I.P., 4/1967, p. 119—129.
- S. Ghiță — *Mișcări socialiste din România, promotor al gândirii științifice (1880—1900)*, în A.I.I.P., 3/1967, p. 120—132.
- N. Gogoneață, Z. Ornea — *A.D. Xenopol*, Buc. Ed. Meridiane, 1967, 100 p.
- D. Hurezeanu — *Răspîndirea ideilor „Capitalului” în România și influența lor asupra mișcării muncitorești la sfîrșitul sec. XIX*, în A.I.I.P., 3/1967, p. 96—101.
- I. Iacoș, V. Petrișor — *Ideile „Capitalului” lui K. Marx în teoria și practica mișcării socialiste din România*, în A.I.I.P., 4/1967, p. 3—9.
- V. Ioța — *Alexandru Xenopol — militant de seamă pentru dezvoltarea industrială a României*, în P.E., 3/1967, p. 91—106.
- M. Malița — *A Century of political and diplomatic action for the abolition of the consular jurisdiction in Rumania*, în R.R.H., 4/1967, p. 587—604.
- Apostol Mihai, Florica Dumitrică — *Despre începutul prelucrării petrolului în Muntenia*, în R.A. 2/1967, p. 233—240.
- Articolul se referă la activitatea unor rafinării din Ploiești și împrejurimi mai ales în anii 1862—1900.
- C. Mocanu — *Răspîndirea „Capitalului” în România (1867—1944)*, în P.E., 7/1967, p. 3—18.
- C. Murgescu — *Elemente progresiste în gândirea economică a lui P.S. Aurelian*, în P.E., 3/1967, p. 78—90.
- * * * — *Reprezentanțele diplomatice ale României*, vol. I, 1859—1917, Buc., Ed. politică, 1967, 419 p.
- Lucrarea, alcătuită de un colectiv de autori, cuprinde o prefață, un capitol intitulat „Recunoașterea internațională a independenței de stat a României. Stabilirea relațiilor diplomatice cu țările europene 1878—1880” și expuneri separate privind înființarea reprezentanțelor diplomatice ale României la: Constantinopol, Paris, Belgrad, Viena, Petersburg, Berlin, Roma, Sofia, Bruxelles și Haga, Londra, Atena, Cairo, Washington. În anexe se dau: lista miniștrilor de externe ai României din anii 1859—1900 și lista reprezentanților diplomați străini în România în aceeași perioadă.
- I. Veverca — *Bogdan Petriceicu Hasdeu și rolul industriei naționale*, în P.E., 9/1967, p. 69—78.

România în anii 1900—1906

- D. Hurezeanu — *Intensificarea exploatării țăranilor din România la începutul sec. XX*, în A.I.I.P., 1/1967, p. 41—55.
- D. Hurezeanu, M. Iosa — *Problema agrară și situația țăranimii înaintea răscoalei din anul 1907*, în P.E., 2/1967, p. 68—81.
- În lucrare sînt studiate: 1. Relațiile dintre clase în agricultură în preajma anului 1907; 2. Abuzurile generate de sistemul muncii în dijmă, fiscalitatea, capitalul cămătăresc și consecințele lor.
- I. Popescu-Pușuri — *Problema agrară în viața ideologică și social-politică a României la începutul sec. XX în A.I.I.P.*, 1/1967, p. 19—40.

- C. Marinescu — *Luptele muncitorilor din portul Galați în anii 1900—1903*, în Dn I, p. 245—256.
- C. Marinescu, I. Brezeanu — *Luptele muncitorilor din portul Brăila între anii 1900 și 1905*, în S.A.I., X, p. 83—102.

Răscoalele țărănești din 1907

- M. Badea, I. Ilincioiu — *Răscoalele țăranilor din România. 1907*, Buc., Ed. politică, 1967, 152 p.
- Gh. Buzatu — *N. Iorga și răscoala țăranilor din 1907*, în A.I.I.A., p. 5—30.
- E. Cernea — *Urmărilor juridice ale răscoalei din 1907*, în A.I.I.P., 1/1967, p. 96—109.
- A. Deac — *Ecoul mării răscoale țărănești din România peste hotare*, în A.I.I.P., 1/1967, p. 72—95.
- A. Deac, L. Vaida — *1907 și Transilvania*, în A.M.N., IV, p. 1—18.
- Gh. T. Dumitrescu, Gh. Părnuză — *Participarea oamenilor școlii la epopeea luptei sociale din 1907*, în R.P., 2/1967, p. 53—63.
- D. Hurezeanu, Tr. Lungu — *1907*, în L.C., 2/1967, p. 26—39.
- Matei Ionescu — *Bucureștii în timpul răscoalei țărănești din 1907*, în B.M.I.M., 5, p. 133—144.
- Tr. Lungu — *Marea răscoală a țăranilor din 1907, Etape și forme de luptă*, în A.I.I.P., 1/1967, p. 56—71.
- V. Nicolae — *Mișcarea muncitorească din România și răscoala țăranilor din 1907*, în A.I.I.P., 1/1967, p. 110—121.
- * * * — *Marea răscoală a țăranilor din 1907*, sub redacția acad. A. Oțetea și I. Popescu-Puțuri, Buc., Ed. politică, 1967, 911 p.
- Realizată de un grup de istorici, lucrarea cuprinde următoarele capitole: I. Istoriografia problemei; II. Situația social-economică și politică a țărânimii la începutul sec. XX; III. Desfășurarea răscoalei în A. Moldova B. Muntenia C. Oltenia D. Reprimarea răscoalei E. Concluzii privind desfășurarea răscoalei; IV. Influența răscoalei țărănești din 1907 în Transilvania și Bucovina; V. Clasa muncitoare din România în 1907; VI. Intelectualitatea și răscoalele țărănești; VII. Ecoul mării răscoale țărănești din România peste hotare; VIII. 1907 în literatură și artă; IX. Consecințele răscoalei pe plan economic și social-politic; lupta țărânimii după răscoală.
- P. Păltânea — *Presa gălățeană și răscoalele țărănești din 1907*, în S.A.I., IX, p. 139—154.
- Georgeta Tudoran — *Date privind atitudinea studenților din Iași față de răscoalele țărănești din anul 1907*, în A.S.U.I., 1967, p. 131—140.

România în anii 1916—1918

- C. Căzănișteanu — *Lupta maselor populare împotriva ocupanților în 1916—1918*, în A.I.I.P., 3/1967, p. 50—65.
- I. Cupșa — *Armata română în campaniile din anii 1916—1917*, Buc., Ed. militară, 1967, 342 p.
- Idem — *Mărăști, Mărășești și Oituz*, Buc., Ed. militară, 1967, 160 p.
- Idem — *Mărăști, Mărășești și Oituz — expresie a erotismului poporului român*, în L.C., 8/1967, p. 14—22.

- I. Focșăneanu — *Une mission militaire française en Roumanie (1916—1918)*, în R.R.H., 3/1967, p. 379—408.
- Elsa Grozea — *Sublocotenentul Ecaterina Teodoroiu*, Buc., Ed. militară, 1967, 68 p.
- N. Ionescu — *Generalul Eremia Grigorescu*, Buc., Ed. militară, 1967, 112 p.
- V. Iosifescu, Gh. Preda — *Generalul David Praporgescu*, Buc., Ed. militară, 1967, 116 p.
- C. Marinescu, I. Brezeanu — *Orașul Galați în anii primului război mondial*, în A.S.U.I., 1967, p. 141—154.
- O. Maticescu — *Activitatea revoluționară din Iași desfășurată în cursul lunii mai 1917*, în S., 5/1967, p. 863—880.
- Șt. Mușat — *Eroicele bătălii desfășurate de amata română în vara anului 1917*, în A.I.I.P., 3/1967, p. 3—15.
- N. Popescu — *Generalul Ion Dragalina*, Buc., Ed. militară, 1967, 100 p.
- G. A. Protopopescu — *Mărășești 1917*, în A.M.N., IV, p. 281—307.
- Gh. Romanescu, V. Asproiu — *Mărturii străine despre eroismul ostașilor români în luptele de pe frontul din Moldova*, în A.I.I.P., 3/1967 p. 40—49.
- M. Știrban — *Acțiuni țărănești în fostele județe Alba și Hunedoara din noiembrie 1918—1919*, în A.I.I.C., 1967, p. 253—270.

Transilvania 1848—1918

- I. Cicală — *Aspecte ale luptei naționale a românilor din Transilvania în 1900—1914*, în A.I.I.C., 1967, p. 221—252.
- C. Enea, M. Valea — *Frământările țărănești din luna noiembrie 1918 din fostul județ Alba*, în S.U.B.B.H., 1/1967, p. 101—115.
- A. Egyed — *Despre geneza și situația proletariatului agricol din Transilvania la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea*, în A.I.I.C., 1967, p. 197—220.
- L. Maior — *Aspecte ale organizării administrației românești din anii 1848—1849 în Transilvania*, în A.M.N., IV, p. 563—570.
- V. Netea — *Cauzele și importanța istorică a mișcării memorandiste din Transilvania*, în A.I.I.P., 3/1967, p. 110—119.
- Gelu Neamțu — *M. Kogălniceanu și Transilvania*, în S., 5/1967, p. 915—932.
- Radu Pantazi — *Simion Bărnuțiu. Opera și gândirea*, Buc., Ed. științifică, 1967, 272 p.
- S. Retegan — *Lupta burgheziei române din Transilvania pentru înființarea unei facultăți juridice românești (1848—1883)*, în A.I.I.C., 1967, p. 307—318.
- L. Vajda — *Începuturile revoluției industriale în minierul și metalurgia din Transilvania*, în A.I.I.C., 1967, p. 173—196; vezi și A.M.N., IV, p. 237—284.

ISTORIA CONTEMPORANĂ

România între 1918 și 1929

- V. Cheresteșiu, N. Copoiu — *Participarea oamenilor muncii din România la apărarea și sprijinirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie*, în A.I.I.P., 4/1967, p. 71—84.
- I. Chiper, O. Maticescu — *Acțiuni ale muncitorilor metalurgiști din București premergătoare grevei generale din octombrie 1920 (dec. 1918 — sept. 1920)*, în S.A.I., IX, p. 155—172.

- E. Cimponeriu — *Contribuții la cunoașterea acțiunilor de solidaritate ale oamenilor muncii din România cu Marea Revoluție Socialistă din Octombrie (1918—1920)*, în S., 5/1967, p. 881—890.
- N. Copoiu — *Revoluția din Octombrie și opinia publică progresistă din România*, în A.I.I.P., 5/1967, p. 20—34.
- Gh. Gica — *Procesul de descompunere a partidului conservator-progresist de sub șefia lui Alex. Marghiloman*, în A.U.B.I., 1967, p. 85—95.
Autorul se referă la perioada din anii 1914—1922.
- V. Liveanu — *„Pravda” despre mișcarea revoluționară din România. 1917—1921*, în S., 5/1967, p. 891—904.
- I. Popescu-Puțuri, I. Rădulescu — *România și Marea Revoluție Socialistă din Octombrie*, în A.I.I.P., 4/1967, p. 33—70.
- Tr. Rus — *Aplicarea reformei agrare din 1921 în comuna Nadăș, județul Arad*, în R.A., 1/1967, p. 111—120.
- Gh. Unc — *Participarea unităților militare revoluționare române la lupta pentru apărarea Revoluției din Octombrie*, în S., 5/1967, p. 845—862.

România între 1929 și 1933

- Ilie Ceaușescu — *Lupta clasei muncitoare din România pentru adaptarea și aplicarea legii asupra contractelor de muncă în perioada crizei economice*, în A.I.I.P., 6/1967, p. 102—115.
- A. Deac, Gh. Matei — *Februarie 1933. Ecoul internațional al eroicelor lupte ale ceferiștilor și petroliștilor*, Buc., Ed. politică, 1967, 304 p.
- T. Georgescu — *Organizații de masă legale conduse de P.C.R. 1932—1934*, Buc., Ed. politică, 1967, 248 p.
- T. Georgescu, Gh. I. Ioniță — *Organizații legale de masă promoatoare ale relațiilor de prietenie între România și U.R.S.S., create și îndrumate de partidul comunist în anii ilegalității*, în A.I.I.P., 5/1967, p. 46—62.
- N. Z. Lupu — *Experții financiari străini din România și legile de conversiune a datoriilor din anii 1932—1933*, în A.I.I.P., 4/1967, p. 98—110.
- A. Oprea — *Petrolul românesc obiect de confruntare între monopolurile internaționale (1929—1933)*, în L.C., 7/1967, p. 97—106.

România între 1934 și 1939

- C. Botescu, C. Bidez — *Din luptele sindicatelor și breslelor țesene în perioada dictaturii regale*, în A.S.U.I., 1967, p. 155—168.
- P. Bunta — *Structura socială și situația materială a maselor din România (deceniile 4—5 ale sec. XX)*, în A.M.N., IV, p. 335—365.
- E. Campus — *Politica externă a României în perioada dintre cele două războaie mondiale*, în S.A.I., X, p. 119—154.
- I. Chișu — *Poziția P.C.R. față de pericolul pe care-l prezenta politica agresivă a Germaniei hitleriste pentru țara noastră oglindită în unele manifestări din anii 1938—1940*, în S.U.B.B.H., 2/1967, p. 119—138.

- P. Constantinescu-Iași — *Acțiuni pentru sindicalizarea corpului didactic din România în perioada dintre cele două războaie mondiale*, în S.A.I., X, p.7—26.
- T. Georgescu — *Intelectuali antifasciști în publicistica românească*, Buc., Ed. științifică, 1967, 431 p.
- Gh. I. Ioniță — *Solidaritatea forțelor democratice din România cu Congresul mondial pentru pace (Bruxelles 1936)*, în A.I.I.P., 2/1967, p. 69—81.
- V. Moisiuc — *Tratatul economic româno-german din 23 martie 1939 și semnificația sa*, în A.I.I.P., 4/1967, p. 130—146.
- S. Pop — *Cu privire la cauzele crizelor agrare din România (1918—1940)*, în A.I.I.P., 2/1967, p. 98—114.
- D. Popescu — *Aspecte privind situația și lupta metalurgiștilor din Valea Bistrei în anii 1937—1939*, în S.A.I., X, p. 103—118.
- I. Spălățelu — *Presa revoluționară și democratică din anii 1933—1937 despre sprijinul acordat organizațiilor fasciste de cercurile reacționare interne și externe*, în A.I.I.P., 4/1967, p. 111—118.

România între 1940 și 1944

- Gh. I. Ioniță — *Mărturii documentare cu privire la activitatea Frontului plugarilor (6 sept. 1940—23 aug. 1944)*, în R.A., 2/1967, p. 251—260.
- D. Sandru, I. Saizu — *Unele aspecte privind consecințele economice ale prezenței trupelor germane în România. 1940—1944*, în A.I.I.A., p. 117—146
- Gh. Ungureanu, D. Sandru, I. Saizu — *Contribuții la cunoașterea stării de spirit a maselor populare din Moldova în anii dictaturii militare-fasciste (6 sept. 1940—23 August 1944)*, în S.A.I., IX, p. 173—206.

Insurecția națională antifascistă din august 1944

* * * — *August 1944. Memorii*, în A.I.I.P., 4/1967, p. 85—97.

În lucrare sînt redade memoriile generalului col. în rezervă Dumitru Dămăceanu, lt. col. în rezervă Anton Dumitrescu, Ilie Dinuț, N. Prosan.

- T. Hațegan — *Luptele din defileul Vameșului (august—septembrie 1944)*, în A.I.I.C., 1967, p. 319—332.
- A. Eoghin, A. Cauțchi, M. Gh. Morărescu — *— Rolul comitetului de fabrică în organizarea clasei muncitoare și în adîncirea procesului revoluționar din țara noastră (1944—1945)*, în A.S.U.J., 1967, p. 81—102.

România între anii 1945 și 1947

- P. Bunta — *Lupta Partidului Comunist Român pentru consolidarea clasei muncitoare în primele luni ale revoluției populare (23 August 1944—6 martie 1945)*, în A.I.I.C., 1967, p. 271—284.
- Gr. Comartin — *Pregătirea premiselor economice pentru trecerea la construirea socialismului (1944—1947)*, în P.E., 12/1967, p. 62—73.
- T. Hagan — *Contribuția minerilor din Valea Jiului la refacerea economiei naționale (1945—1947)*, în A.M.N., IV, p. 389—402

- A. Loghin, A. Cauțchi — *Comitetele țărănești — forme noi de exercitare a puterii maselor, în lupta pentru instaurarea primului guvern democrat (23 August 1944—6 Martie 1945)*, în A.I.I.A., p. 147—160.
- Gh. Niculescu — *Industrializarea României și creșterea participării ei la circuitul economic mondial*, în P.E., 6/1967, p. 37—51.
- I. Șerbănescu — *Perspectivile economice românești în lupta de idei din anii 1945—1947*, în P.E., 12/1967, p. 74—88.
- Fl. Tucă — *Florile recunoștinței*, Buc. Ed. militară, 1967, 296 p.
 Lucrarea este o evocare a jertfei poporului român în lupta pentru eliberarea țării și pentru zdrobirea fascismului în anii 1944—1945; sînt prezentate monumentele, obeliscurile și plăcile comemorative înălțate pe cuprinsul patriei, în Ungaria și Cehoslovacia.
- Gh. Țuțui — *Înfrîngerea de către forțele revoluționare a acțiunilor antidemocratice și antiguvernamentale întreprinse de partidele politice reacționare și monarhie (aug. 1945—ian. 1946)*, în S., 6/1967, p. 1093—1114.

România în anii 1948—1967

- I. Ceterchi — *Republica Socialistă România — încununare a victoriei depline și definitive a socialismului în țara noastră*, în A.I.I.P., 6/1967, p. 26—39.
- E. Glaser — *La politique extérieure de la République Socialiste de Roumanie et le développement du droit et des relations internationales contemporaines*, în R.R.S.J., 2/1967, p. 183—196.
- * * * — *O glorioasă epocă istorică de progres și prosperitate a României socialiste*, în A.I. I.P., 6/1967, p. 3—13.
- Gh. Ghimeș — *Republica — deziderat al gândirii democratice și progresiste din România*, în A.I.I.P., 6/1967 p. 14—25.
- A. Petric, — *Le XX-e anniversaire de la proclamation de la République Populaire Roumaine*, în R.R.H., 6/1967, p. 855—864.
- A. Petric, Gh. Țuțui — *L'unification du mouvement ouvrier de Roumanie*, Buc. Ed. Academiei, 1967, 188 p.

Autorii se referă la perioada cuprinsă între anii 1921 și 1948.

IV. ISTORIA UNIVERSALĂ

IZVOARE

- N. Bănescu — *Archives d'Etat de Gênes, Officium Provisionis Romaniae*, în R.E.S.E.E. 1—2/1967, p. 235—263; 3—4/1967, p. 575—591.
 Materialele publicate se referă la regiunile de la Dunărea de jos la începutul evului mediu.
- Caius Julius Caesar — *Fragmentele, Opera apocrifă*, Buc., Ed. științifică, 1967, 287 p.
- Dino Compagni — *Cronica întâmplărilor din vremea lui — trad.*, Buc., Ed. pentru literatura universală, 1967, 222 p.

Lucrarea se referă la istoria Florenței între anii 1215—1312.

- M. A. Mehmet — *Un document turc concernant le Kharatch de la Moldavie et de la Valachie aux XV—XVI siècles*, în R.E.S.E.E., 1—2/1967, p. 265—274.
- L. Annaeus Seneca — *Scrisori către Luciliu*, Buc., Ed. științifică, 1967, 567 p.
 Lucrarea cuprinde 124 de scrisori care ilustrează evenimentele din perioada împăraților iulieni, note, anexe și lista operelor lui Seneca.
- B. Surdu — *Desfășurarea războiului austro-turc din 1788—1790 pe teritoriul Banatului descrisă de un contemporan*, în A.I.I.C., 1967, p. 43—128.
 Autorul comentează și reproduce integral în anexă cronică lui Nicolau Stoica din Hațeg, protopresbiter din Hațeg. Originalul se află la Biblioteca Academiei.
- Xenofon — *Viața lui Cyrus cel Bătrîn întemeietorul statului persan*, Buc., Ed. științifică, 1967, 456 p.
- E. D. Tappe — *John Sibthorp in the Danubian Lands 1794*, în R.E.S.E.E., 3—4/1967, p. 461—474.

LUCRĂRI GENERALE

- Camil Mureșan — *Imperiul britanic . Scurtă istorie*, Buc., Ed. științifică, 1967, 502 p.

LUCRĂRI SPECIALE

Istoria veche

- André Bonnard — *Civilizația greacă*, vol I—II, Buc., Ed. științifică, 1967, 228 + 278 p.
 Lucrarea face parte din colecția „Popoare, culturi, civilizații” și cuprinde un valoros material ilustrativ.
- V. Gordon Childe — *De la preistorie la istorie*, Buc., Ed. științifică, 1967, 256 p.
 * * * — *Figuri ilustre ale antichității*. Buc., Ed. tineretului, 1967, 382 p.
 Lucrarea este o culegere de articole despre: Pitagora, Herodot, Hipocrate, Democrit, Aristotel, Teofrast, Euclid, Archimede, Hiparch, Heron, Vitruviu, Strabon.
- V. Hanga — *Caius Iulius Caesar*, Buc., Ed. tineretului, 1967, 264 p.
- M. Riemschneider — *Lumea hitiților*, Buc., Ed. științifică, 1967, 183 p.
 În lucrare sînt tratate probleme ca: rolul hitiților în istorie, structura lor socială, legislația, viața zilnică, lumea zeilor și religia, arta, arhitectura și literatura.

Istoria medie

- Mihail Dan — *Ian Hus și învățătura sa*, în S.A.I., X, p. 203—216.
- M. Dan, S. Goldenberg — *Le commerce balkano-levantin de la Transylvanie au cours de la seconde moitié du XVI-e siècle et au début du XVII-e siècle*, în R.E.S.E.E., 1—2/1967, p. 87—117.
- V. Georgescu — *Le XIV-e centenaire de la mort de Justinien I-er (565—1965)*, în R.E.S.E.E., 3—4/1967, p. 551—560.
- C. Göllner — *Betrachtungen zur öffentlichen Meinung über die Schlacht von Mohacs (1526)*, în R.R.H., 1/1967, p. 67—76.

- C. I. Gulian — *Originile umanismului și ale culturii*, Buc., Ed. Academiei, 1967, 332 p.
- Maria Holban — *Du caractère de l'ambassade de Guillebert de Lannoy dans le nord et le sud-est de l'Europe en 1421 et de quelques incidents de son voyage*, in R.E.S.E.E., 3-4/1967, p. 419-434.
- R. Manolescu — *Urmările marii migrații a popoarelor pentru Europa apuseană*, in S.A.I., IX, p. 273-292.

Istoria modernă

Perioada 1648-1789

- P. Cernavodeanu — *England and the question of Free Trade in the Black Sea in the 17-th Century*, in R.R.H., 1/1967, p. 15-22.
- Idem — *The general conditions of English trade in the Levant in the second half of the 17-th Century and at the beginning of the 18-th Century*, in R.E.S.E.E., 3-4/1967, p. 447-460.
- I. Ionașcu — *Academia domnească de la Sf. Sava din București factor de propagare a culturii în Peninsula Balcanică pînă la 1821*, in A.U.B.I., 1967, p. 39-53.

Perioada 1789-1870

- L. Boicu — *Les Principautés Roumaines dans les projets de Karl von Bruck et Lorenz von Stein pour la constitution de la „Mitteleuropa“ à l'époque de la guerre de Crimée*, in R.R.H., 2/1967, p. 233-256.
- N. Ceachir, G. Maksutovici — *Orașul București — centru de sprijin al mișcării de eliberare din Balcani (1848-1912)*, in B.M.I.M., 5, p. 271-283.
- Basil Davidson — *Mama neagră. Africa. Anii încercărilor*, Buc., Ed. politică, 1967, 352 p.
- Autorul tratează istoria precolonială a Africii și a relațiilor africano-europene, comerțul cu sclavi și consecințele lui pentru Africa.
- V. Jeglinski — *L'insurrection polonaise des années 1863-1864 dans la presse roumaine*, in R.R.H., 3/1967, p. 433-450.
- A. Oțetea — *Sf. Alianță și insurecția eteristă din 1821*, in R.R.S.I., 1-2/1967, p. 155-170.
- Constantin Șerban — *Aspecte privind ecoul războaielor napoleoniene în Țările române*, in S.A.I., IX, p. 293-306.

Perioada 1871-1917

- P. Constantinescu-Iași, Al. Vianu, N. Copoiu, Gh. Cazan — *Marea, Revoluție Socialistă din Octombrie. Schiță istorică*, Buc., Ed. politică, 1967, 359 p.
- P. Constantinescu-Iași, V. Liveanu — *Însemnătatea istorică a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie*, in A.I.I.P., 5/1967, p. 3-19.
- P. Constantinescu-Iași, V. Cheresteșiu, L. Iordaky — *Lucrări și publicații din România despre Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. 1917-1944*, Buc., Ed. Academiei, 1967, 187 p.

- N. Copoiu, G. h. Surpaț — *Ecoul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie în țara noastră*, în P.E., 10/1967, p. 16—29.
- D. Hurezeanu, E. Bâldescu — *On socialist international relations in south-eastern Europe at the end of the 19-th and the start of the 20-th Century*, în R.R.H., 6/1967, p. 941—960.
- Roger Garaudy — *Karl Marx*, (trad.), Buc., Ed. politică, 1967, 262 p.
 Lucrarea cuprinde următoarele capitole: Marx înainte de elaborarea marxismului; Marxismul, o revoluție în filozofie; Marx și economia politică; Karl Marx și luptele politice. În anexă se dă o cronologie a vieții și operei lui K. Marx.
- * * * — *Marea Revoluție din Octombrie. Culegere de studii*, Buc., Ed. politică, 1967, 310 p.
- I. Scurtu — *N. Iorga despre cauzele izbucnirii primului război mondial*, în A.U.B.I., 1967, p. 97—107.
- I. Mamina — *Marx și Engels în amintirile contemporanilor*, în A.I.I.P., 3/1967, p. 102—109.
- G. h. Unc — *Solidaritatea mișcării muncitorești și democratice din România cu Revoluția din Octombrie*, în L.C., 10/1967, p. 30—40; vezi și A.M.N., IV, p. 307—320.
- * * * — *Vladimir Ilici Lenin, Scurtă schiță biografică*, Buc., Ed. politică, 1967, 192 p.

Istoria contemporană

Perioada 1918—1939

- I. Babici — *Actions de solidarité du peuple roumain avec la lutte héroïque du peuple d'Ethiopie contre l'agression fasciste (1935—1936)*, în R.R.H., 2/1967, p. 257—274.
- R. Deutsch — *La Roumanie et le problème des Détroits à Montreux en 1936*, în R.R.H., 1/1967, p. 39—56.
- Ion M. Oprea — *O etapă rodnică din istoria relațiilor diplomatice româno-sovietice (1928—1936)*, Buc., Ed. politică, 1967, 104 p.
- V. Moisiuc — *Actions diplomatiques de la Roumanie au secours de la Tchécoslovaquie à la veille du pacte de Munich*, în R.R.H., 3/1967, p. 409—432.

Perioada 1939—1945

- I. M. Maiski — *Amintirile unui ambasador sovietic. Războiul (1939—1943)*, trad., Buc., Ed. politică, 1967, 448 p.

Perioada 1946—1967

- N. Belli — *Cu privire la locul României socialiste în economia mondială*, în P.E., 5/1967, p. 57—72.
- T. Florian — *Retrospectivă asupra luptei greviste din țările capitaliste în 1966*, în L.C., 2/1967, p. 98—109.
- Mark Lane — *O judecată pripită. O critică la adresa anchetei efectuate de Comisia Warren în legătură cu asasinarea președintelui John Kennedy*, trad. Buc., Ed. politică, 1967, 464. p.

- E. Popescu, M. Rusenescu — *Ecoul internațional al proclamării Republicii Populare Române*, în S., 6/1967, p. 1115—1126.
- I. Vianu, N. Popov — *Conjunctura economiei țărilor capitaliste în anul 1966*, în P.E., 3/1967, p. 141—150.

V. METODICĂ

- Eliza Bichman, Lucia Georgian, C. Dinu — *Unele aspecte ale modernizării predării istoriei*, în S.A.I., IX, p. 323—340.
- Al. Fazali, V. Bota — *Contribuții la formarea deprinderilor de muncă independentă în lecțiile de istoria patriei (clasa VIII)*, în S.U.B.B.H., 1/1967, p. 77—99.
- T. Gal, I. Retegan — *Valorificarea instructiv-educativă a elementelor de istorie locală*, Buc., Ed. didactică și pedagogică, 1967, 154 p.
- St. Mihăilescu — *Folosirea proiecțiilor la predarea lecțiilor de istorie*, în S.A.I., X, p. 243—256.
- Anca Miroiu — *Înțelegerea raportului dintre fenomenele economice, politice și culturale de către elevii clasei a V-a în cadrul lecțiilor de istorie*, în R.P., 1/1967, p. 55—63.
- A. Petric, El. Ionescu-Miciora, Cornelia Grunberg, Eugenia Florescu — *Conceptul de modernizare a învățământului la disciplinele cu caracter umanist*, în S.A.I., IX, p. 307—322.
- L. Roman — *Cîteva probleme ale istoriei locale*, în S.A.I., X, p. 217—242.